

Posudek diplomové práce Mgr. Jindry Prokopcové Učivo o podstatných jménech na 1. stupni základních škol

Mgr. Jindra Prokopcová přistupovala od samého počátku k vytvoření své diplomové práce s velkou odpovědností.

Struktura práce je promyšlená, tvoří ji čtyři kapitoly. Nejprve autorka analyzuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a zjišťuje, jak jsou formulovány výstupy týkající se učiva o podstatných jménech v prvním a druhém období. Za velmi vhodné považuji, že autorka dokládá příklady, jak jsou tyto výstupy realizované ve třech různých Školních vzdělávacích programech, a to ZŠ Tylova Písek, ZŠ Otická Písek a ZŠ Bílovec.

V druhé kapitole autorka vymezuje základní pojmy týkající se tvaroslovného učiva o podstatných jménech. Zde prokázala důkladné studium odborné a didaktické literatury. Jako nevhodný příklad 1. pádu u shodného přívlastku uvádí autorka spojení *mladší bratr*. Zde by bylo bývalo správné uvést příklad typu *sýkora koňadra* (jde o 1. pád podstatných jmen).

Ve třetí kapitole diplomantka podrobuje velmi pečlivé analýze učebnice českého jazyka čtyř různých nakladatelství (Alter, SPN, Nová škola, Prodos) pro 2., 3., 4. a 5. ročník z hlediska pojetí učiva o podstatných jménech. Pro komparaci si stanovila vhodná kritéria (dostatek cvičení a otázek, rozmanitost textů a cvičení, shodu s kurikulárními dokumenty, dostatek doplňkového materiálu, strukturaci kapitol a jejich propojení, jazykovou úroveň, odbornou úroveň, motivační prvky, grafické a typografické parametry a cenovou dostupnost). Dochází k závěru, že učebnice jednotlivých nakladatelství se značně liší v pojetí zkoumaného tematického celku, zjištěná fakta přehledně shrnuje. V rozporu s didaktickou zásadou lingvistického přístupu, která vyžaduje naprosto přesná vyjádření, je stylizace vět na s. 38: *Učebnice Alter také probírá skloňování PJ dni, dny a tvary v přičestí minulém (Dni se krátili. Dny se krátily.) Učebnice Alter také uvádí skloňování duálů oči, uši.*

Ve čtvrté kapitole autorka uvádí popis a metody provedeného výzkumu. Zvolila rozmanitý vzorek škol, výběrovou jazykovou třídu v jihočeském městě, třídu v menší jihočeské obci a v menším západočeském městě v příhraniční oblasti. Výzkumný test byl velmi dobře sestaven, zaměřuje se na zjištění vědomostí i dovedností žáků 5. tříd ZŠ. Diplomantka zjistila poměrně vyrovnanou úroveň znalostí a dovedností, rozdíly zaznamenala u obtížnějšího učiva u podstatných jmen vyskytujících se pouze v čísle množném nebo pouze v čísle jednotném, kde nemusí vždy být korelace mezi významem a formou.

Za užitečné považuji pracovní listy, které diplomantka vytvořila k výuce podstatných jmen. Projevila při tom značnou dávku pedagogické tvořivosti. Do pracovního listu na straně 53 se dostala chyba. Otázka k odpovědi podstatným jménem ve 2. pádě nemůže být *Koho myslíš?* Správná je např. otázka *Koho ses dotkl?*

Přes uvedené drobné formální nedostatky považuji diplomovou práci za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Navržená klasifikace: výborně

Plzeň 23. 5. 2013

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.